

SZINHÁZI UJSÁG

SZINHÁZI ÉS MŰVÉSZETI HETILAP.

SZERKESZTŐ: Dr. LUGOSI DÖMÖTÖR.

Főmunkatársak

Dr. Kornis Béla, Dr. Szekerke Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kárász-utca 10. sz. ♦ Telefonszám 196.

Megjelenik vasárnap reggel teljes heti színlappal.

Kiadja Ifj. ÁRVAY SÁNDOR könyvkereskedése SZEGED, Kárász-utca 10. szám.

Egyes szám ára 10 fillér.

MAKÓ LAJOS

Zsong az őszi zsolozsma . . . álomdalt, az örök álmodónak. Lágyan száll az ének, finoman a szó és a mi bús szívünk vissza-sirja Makó Lajost.

Ércszobor volt a jelleme, erős vas a nézése, de a szive lágy volt. Az igazság érce, a vas becsülete, a viasz hajlékonysága ölelkeztek össze, hogy ilyen különös ellentétekben, egyesülve átalakuljanak emberré, Makó Lajossá.

Ezekből a nagy ellentétekből alakult az a szeretetreméltó egyéniség, akit színészei rajongásig szerettek. Pedig vaskezübb rendező ritkaság. Szerető kertész volt, aki rózsát oltott a vadrózsabokorba, aki lenyeste a gyenge fa ágait, hogy biztosabb legyen a növése, aki eltisztított minden port a nagy fa mellől, hogy mindenki meghúzódjon leveles árnyékában. Ez volt Makó mint rendező. Nagy határozottsággal és biztossággal kerülte el a hibát, tanította, nevelte színészeit.

Meggyőződése olyan volt, mint a bibliai bölcseké. A benső érzés, a tiszta lelki világ kifelé zord volt, olyan, mint az őszi idő. Sokszor úgy tűnt fel, hogy konzervatív, pedig ő csak a lassú átalakulás embere volt. Becsvágya nagy volt, tehetsége szintén. És ő nem választotta el e kettőt. Ahol a maga mérlege kimozdult, ott álljt parancsolt s vágató útján megállt, mint a meghorkanó paripa. Nem vágyott a tapsra, a külső sikerre. A meggyőződés — ez volt a sikere.

Munkakedve és kötelességtudása együtt jártak. Azt a nagy erélyt talán el sem lehet képzelni másképp, csak úgy ha melléje állítjuk a munka utáni rajongását és a magaszabta kötelesség teljesítését. Ebben rejlett-e vagy az intelligenciájában, a tisztességében-e, vagy lebilincselő modorában az a rokonszenv, amellyel mindenkit lebilincsel, nem tudom. Az igazságban való feltétlen bizalma és becsületessége miatt szerette mindenki, az bizonyos.

Szegeden lett színigazgató, 10 évig volt szegedi igazgató, Szegeden esett ki kezéből a gyeplő. Tíz évig küzdött az igazságért, tíz évig harcolt meggyőződéssel, becsületesen azok ellen, akik nem értették meg, hogy a magyar színészet csak akkor lesz nagy, ha azt mondják: magyar színművészet.

Makó Lajosról emlékeztem . . . Amig könnyeim lassan peregnek, a lelkem örül, hogy megértették ezt a nagy embert, akinek az arcára oda volt írva „becsületes művészet.”

Makó Lajos! Áldott legyen az emléked!

„Álom volt a te munkás életed. Álom . . . egy szép színjátékban. Oh miért, hogy a függöny oly hamar legördült? Miért, hogy a hős álma oly korán véget ért, árván hagyva a darab szereplőit . . . Makó Lajos! Tiborc apánk! Isten veled!”
(Csiky L.)

LUGOSI DÖME.

SZMOLLÉNY NÁNDOR:

MAKÓ LAJOS

Egész ember volt a színművészet terén s úgy ismerte a színház minden legapróbb tényezőjét, mint kevesen.

A régi deszkabódében láttam először, úgy gondolom Aradi Gerő társulatánál, egyik legjobb szerepében, a Peleskei nótáriusban. Meleg lelkével, zamatos beszédével, utánozhatatlan játékaival, hogy magához tudta bilincselni a közönséget! Pedig nem volt u. n. „kijátszó” színész, hanem megtestesült természetesség.

Makó fiatalkorában.

Azután Tisza Lajos, aki nagyon szerette művészi játékáért, Párisba küldette ki tanulmányútra. Itt megismerkedett az akkor nagyon divatos francia színműírókkal s a legelső drámai színészekkel. Finom izlésének, tanulmányának eredménye vagy 30 darab vígjáték lefordítása volt, melyek közül sokat játszottak Szegeden is.

Majd az új szegedi színházat háromszor igazgatta, 1889—92-ben, 1895—99-ben és 1905—1911-ig. Utolsó igazgatása már 6 évre terjed ki, mely a szegedi színház állandósításával van szoros kapcsolatban.

Mintha most is látnám előadás közben megjelenni a zártszékek és földszinti páholyok közötti kijáró közepén, amint nézi színészeit, figyeli az előadás menetét s fürkészi a közönség hangulatát, mint a legigazabb kritikusnak tárgyilagos véleményét. S ha egy-

egy előadás jól sikerült, ő volt az első aki társulatát imigyen dicsérte meg: no fiuk, ma este jól játszottatok!

Mint igazgató erős kezű, talentumos, egész az aprólékosságig dolgozó művész-ember volt. Vaskézrel tudta fegyelmezni azokat a kedves, bohém lelkű cigányokat, akik sténkint megnevettetnek vagy megrikatnak bennünket. S véleményében, melyet igazságnak tartott, nyakas volt a hajthatatlanságig. Mint minden debreceni. E miatt két ízben párbaja is volt: Hentaller Lajossal és Pálffy Viktorral. Művészeti dolgokban nem engedte meg senkinek a belekontárkodást. E tekintetben egészen fiók Szilágyi Dezső volt. Népies, ifjusági és délutáni előadásaival ő teremtette meg Szegeden a nagy színházhajáró közönséget, melyet én ma már 40.000-re becsülök s mely nonsokára döngeti a második színház kapuit. Csak egy terve nem sikerült. A szegedi színészet százéves jubileuma. De ez nem rajta múlt.

Mint színész elsőrangú kedélyes apa volt. Olyan alakításai, minők: Tiborc a Bánk bánban, Gáspár apó a Kornevillei harangokban s a Peleskei nótárius címszerepe, messze földön híressé tették nevét.

Amikor elmaradozott a színpadtól, hogy kizárólag a igazgatói s rendezői tisztének éljen, a színügyi bizottság megkérte, hogy minél többször játsszék. Ennél nagyobb dicséretet keresve sem lehetne találni.

Elköltözött. Még pedig egyik legkiválóbb szerepének, Tiborcnak, a Magyarország összes nyomoruságát ábrázoló parasztnak alakítása utáni éjszakán.

Leszállt a függöny. A játéknak vége.

**Káldor-féle fűzők
és ernyők**
a legjobbak

Kaphatók a villanyerőre
berendezet gyárban
Kárász-utca 8.

JUHÁSZ GYULA:

SZINHÁZI SZONETTEK

A SZINÉSZ HALÁLA

*Alszik. A maszkja már halotti maszk,
Mely némán a nagy semmiségbe dermed.
Nem fog jelezni már vágyat, vigaszt,
Töprekedést és tomboló szerelmet.*

*Száz arca volt. Mindig más, mindig új,
Övé volt minden mosolygás, kesergés,
Most minden arc szelíden elsimul
S az arcon nem marad többé jelentés.*

*Ez az igaz. Most ő maradt maga.
A deszkák fénye mind elhamvadott,
Négy deszka közt az örök fény ragyog.*

*Ez az igaz. Ő eltalált haza,
Hol nincs zaj, taps, szív, álgyász, álvigasz,
Ahol örökké, minden egy s igaz . . .*

:: KISTÁRCA ::

APRÓSÁGOK MAKÓ LAJOSKÓL

Ami Makó Lajost minden idők legjobb igazgatójává tette azok előtt, akik tagjai voltak, azt főleg atyai bánásmódja tette. Ismeretes róla, hogy roppant lelkesedett a jó előadáson. Ilyenkor nem nézte van-e közönség vagy nincs a színházban, sorra járta a művészeket s az ő utánozhatatlan, kedves mosolyával nyitotta ki szívtartárcáját s kínálta szívarral kedvenceit.

*

Ha egy művész megbetegszik s ez által az előadás veszélyeztetve van, mindig akad színész, a ki „beugrik.” Az ilyen beugrásért mindig valóságos versengés folyt a Makó tagjai közt. Hogyne! minden beugrásért 10 korona külön honorárium járt ki az igazgató meleg köszönő szavai mellett.

*

Az ugynevezett a contó rendszer egy színháznál se divott oly mértékben, mint az övénél. Színész-szokás szerint minden hó 1-én és 16-án van gage. Ilyenkor este már az a contókat is osztogatták. Általában pénz mindig rendelkezésre állott a színésznek; kis előleg, nagy előleg, Nyárai-féle előleg! Akármelyik színész elmondhatta: „előlegből élek.”

*

A családos színészt mindig megkérdezte: mit csinálnak a többiek, egészségesek-e? Ha egy színésze megbetegedett, rögtön meglátogatta s intézkedett, hogy a beteg semmiben se szenvedjen hiányt. Mennyi, de mennyi ilyen apróságot lehetne még felhozni annak illusztrálására, hogy Makó Lajos — Ember volt.

Figaro.

SALAMON GYULA:

MAKÓ LAJOS SZOBRÁNÁL

Bánk nagy úr előtt úgy mint ősi átok

Zokogtad el Te hű magyar paraszt:

— „Nem ért még lopáshoz ősz Tíborc apátok...”

— *A milliók fáját, s az ős magyar paraszt.*

Nem jól beszéltél ládd, mert éppenhogy akkor

Magad loptad meg, még pedig nagyon:

A szíved loptad el, szétszaggadtad megint,

S szétosztogattad ott a színpadon.

Az éjszakán szíved sokalta végkép,

S fel is mondta a nagy szolgálatot,

Mi meg kőbe véstünk, mi feltámasztottunk

Művész-csatában elhullt hős halott.

S Z E M L E

Beulemans kisasszony házassága. (XI 4) Ez a darab nem színpad és még nem irodalom. Nyoma sincs benne az akciónak, a mesének, a karakterek nivellálódási küzdelmének és hogy egyszerűbben beszéljünk, nincsenek várakozást keltő intermezzói és hatásos jelenetei. De másrésről hiányzik belőle az élet lüktetése, a jellemek színes rajza, az élet benső kontúrjainak váltakozó mozgása: hiányzik belőle az, ami tárgya az irodalomnak eszköze a színpadnak, hiányzik belőle az élet. — Egy kis, szintelen miliőrajz az egész: nem antipatikus, nem erőszakolt, de nem is érdeklődéstkeltő, a francia charme és belga-francia argot a magyar fordításban teljesen leszerelt harci szembeállítás, és ha nagyon magasan értékeljük, a minden faji és társadalmi különbségek felett is diadalmaskodó emberi érzés és emberi sors: a szerelem kissé naivan megírott epopeiája.

Ezek megállapítása mellett nem

szidjuk a darabot azért, mert unalmas, aminthogy nem dicsérjük Bernsteint, amiért érdekesítő; csak megállapítjuk, hogy hálátlan vállalkozás az ilyen kétesértékű és hatású darabok színrehozása. A rendezés külsőségeiben megfelelő volt. Megfelelő a budapesti színrehozásnak. Az egész darab sulya, a színház két tehetséges tagjának vállaira hárul, elengedhetetlen a rendező beható tevékenysége és szerető figyelme a darabban és a szereplőkkel szemben egyaránt. A címszerepet Várna y Janka játszotta. Nem volt hálás feladat, mert a darab sőtalan, szintelen hangulatába fiatalágánál és egyéni bájánál többet alig vihetett. Kedves, friss, poetikus nyárspolgárleány volt és ha hiányzott játékából a rutin, úgy volt benne legalább lélek; naiv és kislányos, de érthető és elfogadható lelki hanoltság. A dikciója még helyel-közzel bátorosan és elsiertet, tulságosan egy hangból beszél, de beszédjének voltak részletei, a melyek többek az ígéretnél. A második felvonás két legszebb dialógusában és a harmadik felvonás né-

hány apró pointjében a legszebb, legigazabb és a legszivhezszólobb hangon beszélt. Képességére jellemző, hogy a nehéz volt jó és a könnyű, a rutinnal győzhető helyeken volt hibás, vagy erőtlén. Mihó Lászlónak is tanulnia kell. Beszélni és mozogni, elegánciát is és őszinteséget is. Kevéshúsú színész, de szorgalmas. Várnay Jankából kincset faraghatna egy ügyszerető, elfogulatlan és buzgó drámai rendező, Mihóból pedig értékes, ügyes színészt. Enélkül iskolások és számandóan magukra hagyatottak voltak.

Kitünően játszott Nagy Dezső, ez a kipróbált mértékletes, izléses színészember, aki mindenben alkalommal osztatlan elégedettséget kelt a nézőben. Oláh is eltalálta a szerep alaphangját, csak néha kiesett belőle. Van benne színészvér és aktőr-értelmiség, de még kevés a gyakorlata, de ebben a szerepben nem érvényesülhetett. Túllármás volt kissé az ügyes Barótiné és humoros Szűcs Irén, aki szintén nem tud — tizenégy hónapja — egyetlen szerephez jutni. Istenem, olyan jó szindarabok vannak a világon; valóságos szerepkincsesházak. És minékünk mégis dudakisasszonyok, bilincsek és Beulemanskisasszonyok szűrkitik a műsort. Nem szemrehányás akar lenni. De vajon nincs igazunk?

judex

Denevér. (X18.) Strausz bájos muzsikája egy csöpp bágyadságot kapott ebben az előadásban. A táncos ritmusok kissé fáradtan peregték. Csak Bója Ilonka vendégfellépése kölcsönözött némi érdekességet, ennek a különben helyeselni való repriznek. Bója kisasszonyról akkor szeretnénk véleményt mondani, ha majd több szerepben is láttuk, ma a lámpaláz miatt még nem érvényesülhetett jól iskolázott hangja. A többi szereplő közül Békefit illeti külön dicséret igazán szép énekéért.

Kerr K.

IFJ. ÁRVAY SÁNDOR

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Szeged, Kárász-utca 10.

Fióközlet: Hódmezővásárhely.

EMLÉKSOROK MAKÓRÓL

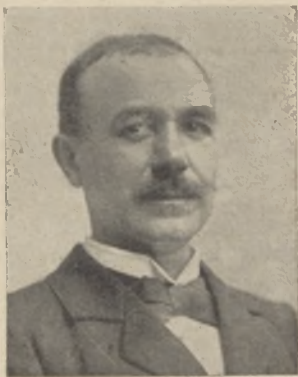
PESTI KÁLMÁN:

Felejthetetlen, jó gazdám: emlékednek szentelem e pár sor írást. Felnyitom emlékezésem könyvét s a kopott írások, sárgult levelek közt ott találok a Te nevedet. Évek hosszú sora vonul el előttem, testetlelket ölö, idegsorvasztó munka, hiábavaló, eredménytelen küzködés szakadatlan láncolata. A színész munkája oly meddő. Az elmulás árnya nyomon követi folyton az ő alkotását. Ha már megértette az író, ha az ő tisztult izlésének retortáján átszűrte annak alkotását, ha értelme megvilágítja, szíve megérezte és egész egyénisége életre tudja kelteni a képzelet gondolatraját, vajjon megérti-e közönsége? S ha megérti is, oly hamar felejt. Máról holnapra. Három óra a színész dicsősége. A függöny összecsapódik s jöhet a másnapi, új munka. Ez a három óra az idő végtelenségében egy pillanatnak a milliomod része s mégis gyönyöre, szükséges tápláléka a léleknek. Összeverődik a csapat, csatasorba állnak a szellemi harcosok. Felaprózzák a munkát, kiosztják a szerepeket és estéről-estére intézik az ostromot. Sötétséget oszlatni, meleget terjeszteni, áldozni szépnek, jónak, nemesnek. Szép hivatás, dicső hivatás, ha be tudják tölteni. S ha olyan vezér áll a csapat élén, mint Makó Lajos.

Mert az volt ő, vezérünk a szó legnemesebb értelmében. Ember, egyike a leghivatottabbaknak, azok közül való akiket Isten jókedvében teremt, megmutatni a többieknek, hogy ilyen is lehet, ilyennek is kell lenni. Első a munka kezdetén, utolsó a befejezésnél. S ott küzdött végig, lelke utolsó fellobbanásával is a színpadot szolgálva. Nem márvány vési be emlékét lelkünkbe, nem betű, írás, hanem tettei, egész élete. A zajtalan munkálkodás, a csöndben való Teremtés, amellet Emberszeretet és a kedély melege, melynek fényéből mindenkinek juttatott, legutolsó közkatónájának is. Ezekre gondolunk ma, emlékezetének áldozva és az Idők Végtelenjéig, örökségül hagyva

az utódoknak, hogy ez volt **Makó Lajos**. Mikor jön más hozzá hasonlónak? — soha!

Mint művészt méltatni, nem lehet feladatomban, sem célomban. Úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtó mindig teljes elismeréssel voltak irányában, a közönség is mindenütt szerette. Mint igazgatóról írjak róla? Meg kell kérdezni minden színészt, a ki valaha társulatának tagja volt, vagy aki csak hallott is **Makó Lajos**ról, csak jót tud róla mondani. Mint ember, talpig férfiú volt. A puritán egyszerű becsületesség maga. A mellett érző szive volt. Társulata min-

Makó utolsó arcképe.

den tagjának valódi atyja, a ki azok mindegyikének apró örömeiben, bánatában részt vett. Az előadások legbuzgóbb nézője, a tehetségek méltányolója ő volt. A kit besorozott társulatához az jó volt, annak jónak kellett lennie. A kisebb tehetségeket is folyton biztatta, tanította, bátorította. A **Makó Lajos** gárdájában nem volt rossz színész. Hanyag vagy lelkiismeretlen pláne nem. Ilyet meg nem tűrt volna. Mert szigorú is volt, ha szigort kellett alkalmaznia. De azért mégis életének vezérfonala a szívósság volt. Ha meg is követelte mindenkitől a kötelesség teljesítését; elismeréssel, hálával nem fukarkodott s minden színészt megvédte, minden egyes tagjáért sikra szállt. Úgy is érezte magát igazgatósa alatt mindegyik, mintha otthon volna, mint a családban. A viszályokat — mert hisz az természetes, hogy az ideges művésznép könnyen hevül —

mindig elintézte, a haragosokat kibékítette. „Ki kell húzni a fullánkot! — ugymond az ő kedves, széles mosolyával s jó kedvre derített mindenkit. Az egész Ember egy nagy meleg kedély megnyilatkozása volt s ebből a derüből jutott mindenkinek, a ki közelében volt.

Emléke szívünkben örökké élni fog!

IFJ. PERJÉSSY LÁSZLÓ:

Symbolum ez a szobor. Ércbeöntött fogadalma az utódoknak, a melynek csak a külsője bronz, a belsője most is élő szív; mindazok szeretetéből újra formálva, a kik között Ő meleg szívét szétosztotta.

CSIKY LÁSZLÓ:

ELSŐ TALÁLKOZÁSOM MAKÓ LAJOSSAL

1885-ben történt Kolozsvárt. Borongós őszi délután volt. A halódn készülő természet sűrűn hullatta a fák lombjait s én betegen, láztól gyötörve feküdtem kicsiny szobám pamlagán. Egyszerre kopogás zaja riaszt fel és belép az ajtón egy borotvált képű honvédhadnagy s nyájas mosolygással közelg felém.

— Makó Lajos vagyok a színház új tagja — felém nyújtja jobbját.

Én ülésel kínálok s helyet foglalva elkezdek beszélni szelíden, nyájasan s oly őszinte melegséggel, hogy feledtem minden bajomat. Így elbeszélgettünk vagy egy óra hosszat a színművészetről, irodalomról, — a színház műsoráról — színészetünk hajdani nagy alakjairól.

Rövid-, szövött-, norinbergi, diszmű-
— és játéknagykereskedés —

TILL E. UTÓDA

Bányász Arthur

SZEGED, Klauzál-tér 7. szám.

□ Kossuth szoborral szemben. □

Ajánlja dusan felszerelt raktárát
a n. é. közönség b. figyelmébe.

E rövid idő alatt ismertem meg szívének melegét, lelke jóságát s fenkölt gondolkozásának nemességét. Az a baráti szeretet, mellyel megajándékozott e rövid idő alatt, lelkem legmélyén örökre gyökeret vert. Ezzel a meleg baráti szeretettel kísértem őt végső útjára s most hogy emlékét megörökítjük feléled újra lelkemben az iránta érzett meleg szeretetnek bűvös sugára s a büszkeség érzete tölti el lelkemet, hogy emlékét itt örökíthettük meg a délibábos alföld emporumában.

NAGY DEZSŐ:

8 éve voltam Makónál Temesvárt és Budán. Régi színész vagyok, de mondhatom, Makó volt a legideálisabb színigazgató, akit valaha ismertem. Becsületes férfi és becsületes színész volt. Ennyi az, amit róla mondhatok. Szobra és emléke előtt kalapot kell emelni minden színésznek. Erős jellem volt, aki mindig állta a szavát. Amikor társulatánál először felléptem, azt mondta:

— Látod az államot, simára borotvált. De mától fogva nem játszom, szakállat növesztek.

Úgy is tett, ahogy mondta. Amíg nála voltam, nem lépett fel.

UJLAKI ANTAL:

Visszajött Makó Lajos. Föltámadt és ime bronz-ruhában a művészet csarnokának bejárójához állt, hogy örökké vigyázzon és soha többé el ne hagyja az ő imádott színházát. Temploma volt neki ez a hajlék. Úgy tetszett, mintha a festett világon kívül nem volna számára másutt élet. Hívták, csalták, sőt zargatták a színházon kívüli életbe is, de valahogy úgy érezte magát a profán világban,

mint a hal, mikor kivesszik az ő vízi világából, mint a madár, amikor a virágos fészkeből kikergetik a hólepte, zuzmarás szakadékok közé, mint a száműzött a rabságban. Úgy tetszett, hogy az egykori debreceni diák rajongásából, bájos naivságából az élet mit se koptatott el. Azzal a szent hittel szolgálta a magyar színeszet ügyét deres hajjal is, mint szöghaju ifjú korában. Hitvallásává vált, hogy a magyar színeszet fejlődése vagy hanyatlása az ország nemzeti életének emelkedését vagy hanyatlását jelenti.

SZATAI FERENCZ:

MAKÓ LAJOS DEBRECZENBEN.
A „BECSÜLETES SZINHÁZ”
HARCOSA

Két délután jut eszembe. Az egyik nagyon távoleső 1833 január 1-én kiállt a debreceni ócska rozoga színház szinpadára egy kopottas vén színész. — Oroszfáji Pergő Czelesztinnek hívták — és elmondotta az első szót a debreceni állandó színház érdekében.

„... egyedül e tisztelt városban ígérhet állandóságot magának a játékszin” — beszélt az öreg komédiás a meghatottságtól remegő hangon egy nagy és nemes eszme távol jövőre kiható fontosságának mély átérzésével. Majd így végezte:

— „nem magamnak szólottam látja Isten, — ezen tisztelt város iránt való határtalan szeretetem lelkesített 's azon bődolg jövődő, hogy egykor a' mivelődés 's a' polgári jóllét magas poltán fog állani ezen Honni város 's egyedül maga egétől veszi világosságát...”

A másik már egészen közelfekvő: 1902 szeptember 30, amikor — hosszú, idő múltán — szürke, elfeledett elődjétől olyan őszintén kívánt csarnokban

Színházi látcsövek a legfinomabb üvegekkel, szemüvegek, hőmérők, mindennemű hangszerek a legjutányosabb árban kaphatók:

Braun János

hangszerkészítőnél és látcső-
résznel Kárász-utca 15. sz.

— Telefon 157. —

egy színigazgató, — mint színigazgató — emelkedett szólásra, hogy előszoval, mindenki által hallhatóan adjon programot. Rövid volt ez, de annál tartalmasabb.

— „Az én elvem: a becsületes színház“ — mondotta.

Ráismernek-e ezekből a szavakból?

— Makó Lajos volt . . .

És magam elé képzelem azt az ütött kopott a maga korában lenézett komédiást és megjelenik előttem Makó Lajos a maga szerénységében és úgy érzem, hogy ugyanazon nagy és szent célért dobant meg mindkettőjüknek a szíve . . . Nem volt a szavaikban semmi teátrálítás, olyan közvetlenek voltak és való ragaszkodásuk is a lelkükből fakadt.

Annál inkább elhíhattuk ezt Makónak is, mert hiszen ő éppen Debrecenben született s érthető tehát, hogy eltért a szokástól, kilépett a színpadra s szükségét érezte annak, hogy vallomást tegyen. És az a pár szó is, amelyben törekvéseinek hangot adott, annyira hozzáillő, annyira jellemző a debreceni Makóra. Itt szivta magába azt a puritán gondolkozást, amely mindenkor hűn kísérté céljafelé igyekvésében.

„Az én elvem: a becsületes színház“ . . . úgy a fülemben csengenek ezek a szavak s csak most tudjuk igazán értékelni a Makó munkásságát, amikor a kalmárpolitika a maga polipkarjaival hatalmába kerítette egyetlen kultur intézetünket.

Három évig állott Makó a debreceni színház élén. Előttem fekszenek a Makó — aera adatai, egymás mellé állítom a Zilalay — regimével — nem, egy cseppet sem vagyok elfogult — és szomorúan látom, hogy mint vesztett Debrecen, amikor Makót távozni engedte. Csak még legalább három évig hagyták volna itt, hiszen az a három év ahhoz nem volt elegendő, hogy

komoly ambíciónak teljesen megnyerje a közönséget a másik ciklusban mutathatta volna meg, hogy mit tud produkálni. De — elutasították. Debrecen sohasem bocsáthatja meg magának ezt a hibáját s utólag meg is bánta ezt akkor, amikor már késő volt. Makó Lajos pedig vigasztalta magát azzal, hogy senki sem próféta a maga hazájában.

Jól esett ezt elmondani, hogy igazságot szolgáltatassak a mélyen megsértett s már sírjában nyugvó Makó Lajosnak. És azt hiszem, hogy Debrecenben is mindazok, ákik át vannak hatva ennek a szónak jelentőségétől: kultura, — legalább gondolatban — együtt ünnepelnek a szegedi közönséggel, amikor az a „becsületes színház“ becsületes harcosát érdemeiért emlékszóborral jutalmazza.

— KÉZIMUNKAHÁZ —

Kézimunka árúk legolcsóbb bevásárlási helye Szeged, Kölcsey-utca 10.

— FISCHER IZSÓ. —

PARAL PÁL

FINOM HENTESÁRUK GYÁRA

KELEMEN-UTCA

127—128. TELEFON 127—128.

A „NEWYORK“ kávéház

esténként kellemes szórakozást nyújt

változó műsru mozgófényképekkel.

GÁL TESTVÉREK UTÓDAI

□ SPORT- DISZMŰ- JÁTÉK- KÖTÖTT- ÉS SZÖVÖTTÁRÚ □

□ □ — — KÜLÖNLEGESSÉGEK RAKTÁRA — — □ □

Telefon 834.

SZEGED, KLAUZÁL-TÉR.

Telefon 834.

MAKÓ SZOBOR

Készen áll a színház előcsarnokában a Makó szobor. Készen áll a becsületességnek emelt szobor. Most már kevés szavunk van.

*

Makó Lajos 1908. november 12-én hunyta örök álmra szemeit. Temetése napján már mindenki arról beszélt, hogy meg kell örökíteni a szegedi színházban Makó Lajos emlékét. Makó tíz évig volt szegedi színigazgató, tíz éven át adott a „panem et circensest“ követelő népnek művészetet.

Temetés után az első társulati gyűlésen Csiky László indítványára a társulat elhatározta, hogy mellszobrot állít Makó emlékének. Csiky felhívására örömmel csatlakozott a mozgalomhoz mindenki. Páratlan lelkesedés és érdeklődés kísérte a Makó szobor ügyét.

CSIKY LÁSZLÓ

Ezt a lelkesedést, csendben, titokban Csiky László szitotta. Az ő érdeme, hogy a szobor ily hamar hirdeti annak az emlékét, akit a szívünkbe zártunk.

SZENDREY MIHÁLY

A vendégek között lesznek Makó volt színészei, akik színigazgatók lettek. Janovics, Palágyi még a közelmúltból ismerősek. Szendreyt pedig, aki Vásárhelyről és Aradról nem ismeri, ismeri a lapokból.

*

A szoborról majd máskor írunk. Most csak annyit, hogy sikerült! Vigh Ferencz a szobor alkotója beleöntötte a maga lelkét — és most a szobron ott tükröződik Makó lelke — és a művész egyénisége. Nem arcmás az, amit készített, hanem művészi munka — jellem kifejezés.

*

E számunkban közölt két Makó-arckép után készítette Vigh Ferenc szobrászművész a Makó szobrot!

Állandóan raktáron van a teljes

REGLAM UNIVERSAL BIBLIOTHEK

Ifj. ÁRVAY SÁNDOR

könyvkereskedésében

Legujabb teljes

jegyzék ingyen

kapható.

FELVONÁS KÖZBEN

A határidő. Hire járt, a héten, hogy Almássy pályázatot hirdet szindarabokra. Sokan — pályázat nélkül, — nyakra-főre hozták darabjaikat.

Egy fiatal hölgy nem kevesebb, mint tíz drámát nyújtott

be az igazgatónak, aki ezt a termékenységét érthető megdöbbenéssel vette tudomásul. Azonban, nem akarván az író érzékenységét megbántani, azt mondta neki:

— Nagyon sajnálom, de 12-ig el vagyok látva darabokkal, egyetlenegy szabad hetem sincs új premiérek számára.

— Nem baj, — nyugtatta meg a fiatal hölgy — én szívesen várok, adjon szerződést 1913-ra.

— Tévedni méltóztatik — mosolygott Almássy — nem 1912-ről van szó, hanem 2012-ről.

Elegáns úri öltönyök
Angol Raglanok
Földes Izsónál
Kárász-utca.

A levélhordó.

A szombat esti művészestélyen Nagy Dezső babékoszorús dicséretet mond Révésznek.

— Tudod fiam, nagyszerű voltál a Troubadourban. Nagy ember vagy, mert kis szerepet így meg tudtál játszani.

Révész csak ámult, bámult. Amit így fejezünk ki nyomdailag:

— . . . ! . . . ? . . . ! ? ! ?

— Nem láttatok milyen maszkja volt? Úgy nézett ki mint a vetőkártyán a „Levél a házhoz“.

DR. NÉMEDY GYULA:

SZINHÁZI
KISLEXIKON

VIII

A színházbajáró közönség épülésére és hasznára.

Commedia dell' arte, rögtönzött színjáték, a cselekmény és jelenetezés tanult, a dialóg a pillanat hatása alatt keletkező. Olaszország volt a hazája. Magyarországon is divik, még most is, *szerepnemtudás* folytán, de ekkor magyar neve is van: *csapnivalóan rossz komédiázás*.

Comédie Française hagyományai, a szerep értelmezésének azon külső formáságai, amelyek a párisi *Comédie Française*-ben otthonosak. Míg helyes és okos technikai fogásokról van szó, ezek létjogosultsága kétségtelen, de amikor a *szerep lelkét* akarják a színészre ráoktrojálni, — elvetendő.

Contat kisasszony cérnaszála, az, amelyet tanítványának Mars kisasszonynak balkarjára kötött, ő pedig tartotta a színpad mögött. A balkarját akarta ezzel Mars kisasszonynak megfékezni, amelylyel ágálni szokott. Játék közben a cérna egyideig ellentállott, majd megfeszült, később elszakadt. Szégyenkezve ment tanítónője elé, de az megvigasztalta: „*Helyesen volt, nem szabad balkarodat felemelni csak akkor, — ha már elszakad a cérnaszál!*” — Alkalmazása felette ajánlatos: „*ágálj, de csak, ha a cérnaszál elszakadt!*”

Cselekvény, a régi jó iskolás szabály szerint, három részből áll: 1. kiindulás, 2. bonyadalom, 3. megoldás. Őh de jó volna, ha a szerzőket néha emberbaráti érzelmek szállnák meg és *ki se indulnának*. Terveiknek ez legjobb megoldása lenne.

Cselszövő, (intrikus) azon szerepkör megjelenése, amelyet rendszerint *kedélyes apák* szoktak játszani. Az *intrikusok* pedig — egész természetesen — *kedélyes apákat*.

Csepürágó, a színész kedveskedő elnevezése. Egy-egy fényes alakításkor szokták használni. (V. ö. *Kedves pofám, Dicsőffy Loránt, Mihászna Loránt, komédiás.*)

Csiribiri rossz színészek, az a színészfajta, amely *nincs*, mert melyik színész nem *Coque-tin, Kainz* vagy *Hegedűs!*?

Új hangjegyek.

Pozsár Antal: Újabb nótáim cím alatt 4 hangulatos magyar dalt adott ki. Az izléselesen kiállított füzet 2 koronáért kapható ifj Arvay Sándor könyvkereskedésében.

:: ÜZENETEK. ::

Makó Lajos színigazgató, szül. 1854. októberben Debrecenben. Itt végezte középiskoláit, melyek után honvédönkéntes lett. A tiszti vizsga után ideálját követve, 1879-ben beállt színésznek a Népszínház kórusába. Folyton tanult és olvasott. Rákosi Jenő felismerte a tehetségét és irányította önképzésében. Törekvő ambíciója a vidéki színészethez hajtotta. Follinus Aurélhez szerződött Pécsre. Innen Kecskemétre ment, ahol Pálmay Ilkával szerepelt. Ugyszólván egyszerre nőttek ki mind a ketten a közönséges színészek sorából. Azóta már csak elsőrendű szerepeket játszott. 1878—9, 1885—6-ban Kolozsvárt komikus szerepeket játszik. Két ízben szerződött Szegedre is — még a régi bódészínházba. Szegedi szereplései alatt forrott ki tehetsége. Két ízben a buda-temesvári társulat tagja. Szerepelt Aradon és Pozsonyban is. Többször külföldön járt Egy párisi útjáról hazatérve, egyhangúlag odaadták a szegedi színház igazgatását 1889—92-ig. Ezután 2 évig a győr-soproni, 1894—95 a szatmári társulat igazgatója. 1895—99-re ismét megkapja a szegedi színházat. 1900—2-ben a temesvár-budai társulat igazgatója. Ezidőben színpadáról sok nagy darabot indított útnak. Ő hozta színre először a „Cyrano de Bergerac“-ot (Pethessel). 1902—5-ig Debrecenben igazgató. Mellékállomásai: Nyíregyháza, Máramarossziget. 1905—11-ig pedig ismét megkapja a szegedi színházat. Mellékállomás: előbb Orosháza, utóbb B.-Gyula. 1908. nov. 11-én szerdán Katona József emlékére tartott

ifjusági előadáson eljátszotta Bánk bánban Tiborcot. Ez volt utolsó szerepe. Meghalt Szegeden 1908. nov. 12-én éjjel 3 órakor. Sok szindarabot fordított, mintegy 40-et. Közük: A Benoiton család, A szókimondó asszonyosság (Fáy I. Bélával), Sasfiók, Poirer úr veje, Merkadet, Több mint királynő, A beszélő kút, Rémuralom, Tosca, Megázott Ámor, Eredeti szindarabja: Ecse di leányok népszínmű. Először adták a szegedi régi színházban. Szerepei: Lili: Plinhard, Gáspár- apó. Fatinitza, Kancsukoff, Néni: Kreitzer, Aszalai uram, Eleven ördög: Despiere, Tiborc, Zalameai bíró, Az öreg Dorit, Nebántsvirág örnagya, Nagyzás hőbortja, Ringheim.

Almodozás hazafelé . . . A karácsonyi könyvpiac egyik ujdonsága lesz az e címmel megjelenő novella kötet. Egyszerű, felvidéki emberek hétköznapi históriáját, természetes, őszinte érzések harmóniáját találja meg benne az, aki szereti még a nemes vármegyék tekintetes urait, nemzetes asszonyait. A könyvet ifj. Perjéssy László írta.

J—cs. Gy. Ezt a versét, sajnos, még nem közölhetjük. De ez ne kedvtelenítse el. Olvasson modern költőket. Gyakorolja magát és ha ura lesz majd a formáknak, forduljon ismét hozzánk, szívesen látjuk.

INOM IZLÉSES

URI DIVAT CZIKKEK

legjobb beszerzési forrása

SZATMÁRI GÉZA

divatáruháza Kárász-u. 12.

Lacher József
saját készítményű
BÖRÖNDÖK és bőrdisz-
művek nagy raktára

Szeged, Iskola-utca 14. szám.
Brauswetterrel szemben.

A FOGAK ápolására

legjobb a

GERLE-

féle

'OXYGÉN' FOGVIZ

Ára

70 fill.

Kapható Szeged,

Klauzál-
térén, a Kígyó gyógy-
tárban

H E T I M Ű S O R

- XI/12. szombat **Bánk bán.**
Makó ünnepély.
Bérletszünet.
- XI/13. vasárnap d. u. **Varázskeringő.**
Bérletszünet.
„ este **Kormánybiztos.**
Bérlet páratlan $\frac{2}{3}$.
- XI/14. hétfő **Kormánybiztos.**
Bérlet páros $\frac{3}{8}$.
- XI/15. kedd **Troubadour.**
Bérlet páratlan $\frac{1}{3}$.
- XI/16. szerda **Beulemans kisasszony házassága.**
Bérlet páros $\frac{2}{3}$.
- XI/17. csütörtök **Amihez minden asszony ért.**
Bérlet páratlan $\frac{3}{8}$.
- XI/18. péntek **Muzsikusleány.**
Bérlet páros $\frac{1}{3}$.
- XI/19. szombat **Vándorlegény.**
Bérlet páratlan $\frac{2}{3}$.
- XI/20. vasárnap d. u. **A csikós.**
Bérlet páros $\frac{3}{8}$.
„ este **Vándorlegény.**
Bérlet páratlan $\frac{1}{3}$.

Kiadótulajdonos: *Ifj. Árvay Sándor.*

Egyedélárusító:

Békei-féle hírlapiroda Kigyó-utca.

A legjobb zongorákat, pianókat és harmóniumokat olcsóbban mint bárhol **Öz. Kovács Istvánnénak** az Alföld legnagyobb zongora raktárában Szegeden, Feketesas-utca 9. sz. alatt (a városháza mögött) kaphatja megállapodás szerint részletfizetésre és jótállás mellett.

|| A választék oly nagy, hogy a fővárosi zongora raktárban sincs különbe. ||
□ rakban sincs különbe. □
Ugyanott használt zongorák becsértetnek, vétetnek és eladatnak.
Zongorák és pianók
□ bérbe is adatnak. □

„Jogi vizsgák letétele“

c. könyvet díjmentesen megküldi

Dr. DOBÓ,

— Kolozsvár, Bolyai-u. 3. sz. —

„VASS“

Mozgókép Színház

Kossuth Lajos sugárut a
□ tűzoltó laktanya mellett □

Csak egy napon vasárnap látható műsor.

A molnár és gyermeke

Nagy dráma 5 felvonásban. Franciaország legelső színészei által eljátszva. A legszebb mozgófénykép ami eddig bemutatásra került. A hét főbűn folytatósa: A vágy.

1. Kisipar Kairóban, term. felvétel. 2. A szónok, humoros. 3. A hűtlen hindu, dráma. 4. 2 millió korona egy pofonért, humoros. 5. Katona becsülete, dráma. 6. A hét főbűn: A vágy. 7. Cipő nélkül a bálba, humoros. 8. Nincs szerencse a szerelemben. 9. A bretnai leányok, remekül színeze. Műsoron kívüli szám:

A molnár és gyermeke

nagy dráma 5 felvonásban.

Helyárak: I. hely 70, II. hely 50, III. hely 30 fillér. Katonák, diákok és gyermekek: I. hely 30, II. hely 20. III. hely 16 fillér.

Előadások kezdete 7 és 9 óraker. Vasár- és ünnepnap d. u. 2 órától folytatólagosan este 11 óráig.

Legkellemeesebb szórakozóhely

a

„Royal kávéház“

— Telefonszám 106. —

VÉNIG GYULA

□ SZEGEDEN □

Uri-, női- és
orthopéd-cipész

□ Gizella-tér 3. sz. □

Balogh-ház.

A Szegedi színtársulat 1910. évi november hó 12-én délelőtt 12 órakor leplezi le a magyar színészet kiváló bajnokának: MAKÓ LAJOS színigazgató és színművész emlékszobrát a városi színház előcsarnokában. A délelőtt 12 órakor tartandó leleplezési ünnepély sorrendje: 1. HYMNUS. Előadja a színtársulat 2. ÜNNEPI BESZÉD. Tartja Dr. Janovics Jenő, a Kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója. 3. SZOZAT. Előadja a színtársulat.

ÜNNEPI ELŐADÁS este fél 8 órakor.

KOMJÁTHY JÁNOS, SZEDREI MIHÁLY, PALÁGYI LAJOS. NÁDASSY JÓZSEF
színigazgató urak szíves közreműködésével.
MAKÓ LAJOS EMLÉKE. Költemény. Irta Sz. Szigethy Vilmos. Elmondja Lugosi Béla.

Bánk bán.

Szomorújáték 5 felvonásban. Irta: Katona József.

S Z E R E P L Ő K:

II. Endre, Magyarország királya	Szendrei M	Bendeleiben Izidora, thü-ringiai leány	Kende P
Gertrud, királyné	Tóvölgyi M	Egy udvarnik	Virágháti
Ottó, Berthold meraniai hercegnek fia, Gertrud testvéröccse	Lugossy	Tiborc, paraszt	Almássy
Bánk bán, Magyarország nagyura	Komjáthy	Egy ritter	Révész
Melinda, felesége	Fodor E	1-ső)	Felhő R
Soma, fiacskájuk	Szabó Vili	2-ik)	Nagy A
Miklós bán) Melinda bátyjai	Nagy D	3-ik) udvari asszony	Lendvay M
Simon bán)	Baróthy	4-ik)	Békefiné
Egy zászlós ur	Mezei	1-ső)	Nyáray
Petur bán, bihari főispán	Csiky L	2-ik)	Mezei A
Biberach, lézengő ritter .	Palágyi L	3-ik)	Békéfi L
Miska bán, a királyfiak nevelője	Oláh F	4-ik)	Sümegei
Sólom mester, fia	Nádassy J	5-ik)	Pesti
		6-ik)	Mihó
		1-ső)	Csige R.
		2-ik)	Rásó Ida
		3-ik) apród	Utassy E.
		4-ik)	Nagy Irén

Zászlós urak, venégek, udvarnikok. Udvari asszonyok, ritterek, jobbányok, katonák, békétlenek. Történik: 1231-ben.

Valódi Perzsa és Argaman szőnyegek nagy választékban - Dús raktár; Függöny- és Asztalterítőkben -

Divatáruház a „Kék Csillaghoz“ Szegeden

Kohn Béla, Szegeden Férfiszabó, Első Szegedi Müstoppoló — Oroszlán-utca 17. szám alatt. — Mindennemű STOPPOLÁSOK szövet- és selyemben a legnagyobb szakértelemmel készítetnek. — Ugyiszintén MÉRTÉK SZERINTI MEGRENDELÉSEK gyorsan, pontosan és a legjutányosabban eszközöztetnek. □ □ □ □

II. Endre uralkodása alatt a magyar urak zúgolódnak és elégedetlenek, mert Gertrud királynő, ki merániai, gyűlöli a magyarokat, az idegeneket csődíti az országra. A király távol a hazától harcol, itthon lappang az elégedetlenség. A békétlenkedők szeretnék megnyerni Bánk-bánt is, Magyarország nagyurát, a király távollétében helyettesét, de a bán hű királypárti. Ottó herceg, Gertrud öcsöce, azonban szerelmével ostromolja Melindát, Bánk-bán hitvesét és céljában segíti őt maga a királynő.

Arvay-féle bonbonok és cukorkák à la Paris a legfinomabbak.

A békétlenek visszahívják Bánk-bánt, a ki nem akar hajlani az összeesküvők szavára, mindaddig míg nem értetik meg vele, hogy a felesége erénye is veszélyben forog, még pedig Gertrud részéről. Bánk-bán megrendül s bár nem csatlakozik az összeesküvőkhöz, elhatározza, hogy maga szolgálat igazságot magának.

A darab szövege kapható ifj. Arvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u. 10.

Gertrud és Biberach, a lézengő ritter, kezére játszák Ottónak Melindát, mire Bánk eltaszítja magától hitvesét, ő maga pedig siet Gertrud királynőhöz. Egy szenvedélyes jelenetben szemrehányásokat tesz Gertrudnak, bántalmazza őt és hazáját, mire a királynő tört ránt, hogy leszurja Bánk-bánt. Bánk-bán erre kicsavarja kezéből a tört és leszurja őt.

Arvay Sándor és Fia cukrász buffetje itt a színházban az I. emeleten.

Az utolsó felvonásban Endre király hazaérkezik és nejét a ravatalon találja. Az összeesküvők nagy részét elfogták, nagy részét kivégezték. Bánk-bánnak a király a ravatal előtt szemére veti tettét és párviadalra hívja fel. Bánk-bán azondan nem akar vivni királyával. Ekkor hozzák Melinda holttestét, a ki, miután Bánk-bán eltaszította őt magától, megőrült, aztán meghalt. Bánk-bán lelkeiben megtörve borul Melinda holttestére és felkiált: „Nincs a teremtésben vesztes csak én, nincs árva, csak az én gyermekem!”

Nem kell bosszankodni
a rosszul sikerült fűzők miatt,
mert raktáron tartunk fűzőket
a legdivatosabb formákban
Kor. 1.20.-tól, 20 Kor.-ig.

Női divat újdonságok
Harisnya különlegességek stb.

Pollák Testvérek

uri- és női divat üzletében

Telefon 855. Szegeden, Telefon 855.
Széchenyi-tér 17. és Csekonits-utca 6.

SZENTESEN, Kossuth-utca.

Szolid szabott árak!

Bérletszünet.

Bérletszünet.

Vasárnap, 1910. november 13. délután fél 4 órakor,

Varázskeringő.

Operett 3 felvonásban. Irták: Dörman Félix és Jakobson Lipót. Fordította: Mérei Adolf. Zenéjét szerzette: Strauss Oszkár.

S Z E R E P L Ő K:

XII. Joákhim Hessen Kas- sel uralkodó herceg . . .	Nagy D	Sigismund, főlakáj . . .	Virágháty
Heléna hercegnő, leánya .	Nagy A.	Steingruber Franci, egy női zenekar primás kisasszonya	Felhő Rózszi
Lothár gróf Joákhim sógora	Pesti	A cintányéros Fifi . . .	Csige
Niki) Gusztai)	Békefi L. Súmegi	A bőgős Gizi	Virághátiné
ulánus hadnagyok		A hegedüs Ancsi	Utassy
Fredrika, főkamarsnő . . .	Juhászné	Inas	R. Nagy Gy
Wendolin, az uralkodóház minisztere	Révész		

A darab hangjegye kapható ifj. Arvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u. 10. Udvarbeliek, palotahölgyek, katonatisztek, kamarások, katonák, mulató közönség, a női zenekar tagjai. — Történik ma, egy képzelt német hercegségben.

I. felv. Joákhim Heléna kívánságára kirendeli Niki hadnagyot leánya férjének. Niki hadnagyot megsérti ez és bosszút esküszik a dinasztia ellen. Elhatározza, hogy nem juttat utódot a hercegségnek. Neje az ifju hercegnő sóvárogva várja férjét nászszobájába, de Niki megszökik a nászéről.

II. felv. Joákhim és Heléna a férj keresésére sietnek, akit feltalálnak Francinak karjaiban. Niki zavarában karját nyújtja a heregnőnek és a primásleányt keserű fájdalmak között hagyja el.

Arvay-fele bonbonok és cukorkák à la Paris a legfinomabbak.

III. felv. Heléna átöltözik a primás leány ruhájába és hegedűvel a kezében a varázskeringőt játsza. Niki azt hiven, hogy Franci áll előtte, hozzá rohan és csak mikor ölelő karjában tartja akkor látja, hogy ifju neje áll előtte. A varázskeringő Niki szívébe lopja nejét és a dinasztia boldog reménnyel várhatja most már az — utódot.

L E M L E

Ajánlja a legválasztékosabb izlésnek megfelelő őszi KALAP ujdonságait; úgy hazai, mint a külföld legjelesebb gyártmányáiban. Uridivatcikkekben állandó különlegességek

Szeged, Klauzál-tér 6.

Elsőrendű
gyártmányu

kerékpárok és varrógépek

az Alföldön a legolcsóbb bevásárlási forrás, kedvező részletfizetések mellett is kaphatók

Szilvássy Jenőnél Szeged, Jókai-utca 6. szám.
(dr. Regdon-ház).

Kerékpár- és varrógép-alkatrészek nagy választékban. Szakszerű javító-
műhely. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bérlet páratlan $\frac{2}{3}$. páros $\frac{3}{3}$.

Vasárnap és Hétfőn, 1910. november 13. és 14. este fél 8 órakor.

A kormánybiztos.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Guthi Soma. A második felvonás énekszámait Zerkovitz Béla szerzette.

SZEREPLŐK:

Gróf Tállyay Miklós	—	Mihó L	Czakó Bódog	—	—	Balogh
Lenke, a felesége	—	Fodor Ella	„ László	—	—	Kállai
Gábor	—	Pesti	„ Menyhért	—	—	Szabó L
Klára, a felesége	—	Kende	Schwarz	—	—	Baróthy
Tuzár Mihály	—	Nyárai	Dr. Becskerek	—	—	Pécskay
Gáspár	—	Sümegei Ö	Gergely	—	—	Révész
Viznemissza, képviselő	—	Lugosy	Csendőrhadnagy	—	—	Ács
Báró Kelemen	—	Nagy D	Zsuzsi	—	—	Várnay J
Jardekné	—	Békefiné	János	—	—	Virágháty
Czakó Barna	—	Oláh F	Hordár	—	—	Koháry
„ Samu	—	Csiky	1-ső)	csendőr	—	Kiss
„ Ákos	—	Biró	2-ik)	—	—	Horváth

I. felv. Klára ura távollétében, lakásán fogadja gróf Tállyayt. Klára ura, váratlanul hazatér és a szerelmeseket megriasztja. Tuzár betör a svábhegyi nyaralóba. Megtudja, hogy Tállyayt Bakmege székhelyére várják kormánybiztosképen. Elszedi a gróf ruháit, írásait és maga megy le a megyébe. Tállyayt Tuzár ruháiban betörőnek nézik és letartóztatják.

II. felv. Bakmege székhelyén Tuzár mester szigoruan kezeli a dolgot mindenféle panamát leplez le. Klára, akinek férje panamába keveredett, megjelenik, hogy kijárja Gábor megmentését, de meglepetve látja, hogy a kormánybiztos: idegen ember. El is akarja ezt árulni, de Tuzár ráijeszt azzal, hogy a svábhegyi villában lefolyt randevú részleteit elmondja, Ezalatt hire megy, hogy a kormánybiztos szélhámos. Budapestről távirat érkezik, hogy tartoztassák le. Le is tartóztatják — Tállyayt, aki ismét Tuzár helyett kénytelen szenvedni.

III. felv. Gáborék, hogy báróságra tegyenek szert, egy vén bárót fizettek meg, hogy az őket adoptálja. Az öreg, báró azonban azzal lepi meg fogadott gyermekeit, hogy feleségül veszi a szobalányt. Gróf Tállyayné intézi el a kellemetlen dolgokat. Tuzár mester pedig genialis trük segítségével kiszabadul minden bajból.

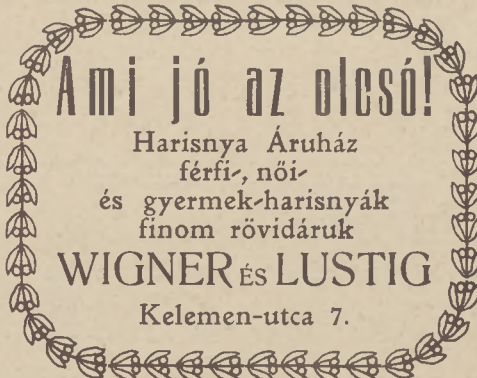
**Gramofonok
Hanglemezek**

**Imperátor Tűzszerszám és Zseblámpák
részletfizetésre is**

Magyarországon legolcsóbban kaphatók:

TÓTH JÓZSEF gyári nagyraktára
S z e g e d, Könyök-u. 3.

Kérjen ingyen képes árjegyzéket!

Ami jó az olcsó!

Harisnya Áruház
férfi-, női-
és gyermek-harisnyák
finom rövidáruk

WIGNER ÉS LUSTIG

Kelemen-utca 7.

Bérlet páratlan ^{1/8}.

Kedden, 1910. november 15-én este fél 8 órakor.

Troubadour.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzette: Verdi. Szövegét írta: Camerano S. Fordította: Nádaskay L.

S Z E R E P L Ő K:

Luna gróf	Mezei	Inez, Leonora barátnője .	Békefiné
Leonora	Nagy A.	Ruiz	Révész
Azucena, cigánynő	Juhászné Á.	Hirnök	Kis I.
Manrico	Békefi	Cigány	Pápai
Fernando	Sümegei		

A darab hangjegye kapható ifj. Árvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u. 10.

Leonora barátnői, a gróf, kísérete fegyveresek, apródok, cigányok, cigánynők. Történik részint Biskájában, részint Arragoniában. Idő: XVI. század.

Első felvonás. Fernando elbeszéli, hogy Luna grófnak két fia volt. Egy reggel egy cigányasszony megakarta a gyermekeket búvólni, amiért is az asszonyt máglyára vitték. A cigányasszony leánya bosszúból elrabolta később a gyermeket. Az őrgróf bánatában meghalt. Leonora látni óhajtja kedvesét, a troubadourt. A gróf a kertbe lép, Manrico dala megcsendül a színpalak mögül. Leonore elősiet s a gróftól kedvesének vélvén, annak karjaiba rohan. Majd kiderül tévedése s a két vetélytárs kardot ránt.

Árvay-féle bonbonok és cukorkák à la Paris a legfinomabbak.

Második felvonás. Cigánykaraván táborozik a hegyek közt. Manrico anyja, Azucena mesél fiának. Manrico megkérdi, hogy ő nem Azucena fia? Igen, felel amaz. Hirnök levelet hoz melyből megtudja Manrico Leonora őt halottnak hiszi s ma készül felvenni a fátyolt. A gróf azt tervezi, hogy szolgálival Leonorát elrabolja betör Manrico fegyvereseivel és magával viszi kedvesét.

A darab szövege kapható ifj. Árvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u. 10.

Harmadik felvonás. De Luna gróf emberei Azucenát elfogják. Fernando megismeri benne azt az asszonyt, aki Luna gróf gyermekét elégette. Máglyára itéli. Ezalatt Leonora és Manrico egyesültek szerelmükben. Manrico felhívja sergét, hogy csatára készüljenek.

Negyedik felvonás. A börtönből kihallatszik a halála készülők karéneke, köztük van Manrico is. Leonora kegyelmet kér s odaigéri szerelmét, ha Manrico szabad lesz. A gróf rááll. Leonora azonban megmérgezi magát. Azucenát börtönében Manrico vigasztalja. Leonora hozza a szabadsághírt. Azonban megtudja a valót s hallja, Leonora mérget vett be; magánkívül borul rá, aki meghal karjaiban. A gróf kivégezteti Manricot. Azucena pedig bevallja, hogy Luna gróf saját fivérét ölette meg.

Ha öszül a haja használja a BARCSAY-féle Hajregulátort

mely már néhány napi használat után visszaadja a hajnak eredeti színét.

Kapható 1 és 2 koronás üvegekben,

Barcsay Károly gyógyszerárában Szegeden, Széchenyi-tér 12. szám.

Bérlet páros ^{2/3}.

Szerdán, 1910. november 16-án este fél 8 órakor.

Beulemans kisasszony házassága.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Fonson és Wicheler. Fordította: Heltai Jenő.

SZEREPLŐK:

Beulemans — — — Nagy D.	Mostincky — — — — Baróthy
Beulemansné — — — Barótiné	A titkár — — — — Révész
Suzanne — — — — Várnai	Van Herseel — — — — Virágháti
Id. Delpierre — — — Csiiki L.	A pénztáros — — — — Koháry
Delpierre Albert — — — Mihó	Isabelle — — — — Szücs I.
Id. Meulemester — — — Pesti	Pincérleány — — — — Csige
Meulemester Séraphin — — — Oláh	

Arvay-féle bonbonok és cukorkák à la Paris a legfinomabbak.

Első felvonás. Delpierre Albert párisi ifju, Beulemans brüsszeli sörgyárában volontörösködik. Uri modora bántja a kisvárosias gondolkozásu Beulemansékat, kivéve a házikisasszonyt, Suzannet, aki hamarosan megkedvelte Albertet. Igen de Suzanne félig menyasszonya Meulemester Seraphinnak. Seraphin Albertnak elmondja, hogy egy Anna nevű leánnyal barátkozott. Gyermeük is van már, akit szintén Seraphinnak hívnak. Felkéri Albertet, hogy közölje Annával a szakitást. Albert ezt visszautasítja. Albert Suzannenak, megmondja hogy nem szeretné, ha Suzanne Seraphinhez menne nőül. Suzanne kéri Albertet, igyekezzék megnyerni a szülők kegyét is.

Arvay Sándor és Fia cukrász buffetje itt a színházban az I. emeleten.

Második felvonás. Beulemans aszonyt bántja, hogy férje nem lett a szakegylet diszelnöke Suzanne és Albert simítják a vészfellegeket. Végre kitör a fiatalokból a vallomás, hogy szeretik egymát. Suzanne egy csacska cselédtől megtudja, hogy Seraphinnak gyermeke van és éppen akkor, amikor ez forma szerint megkérné, rábirja, hogy szálljon szembe apjával és siessen a kisiához. Seraphinjéhez. Az öreg Meulemester csak ennyit tud meg egyelőre, hogy fiát kikoszarozták is dühösen távozik.

A darab szövege kapható írj. Arvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u. 10.

Harmadik felvonás. A diszelnök választás. Seraphin azt hazudta félelmében az atyjának, hogy tulajdonképen ő nem akarja elvenni Suzannet, mert a multjában foltok vannak. Az öreg Meulemster, azzal akarja megbosszantani Beulemanst, hogy a szakegyletben a már majdnem biztos diszelnökséget elhalászsza előle. Albert azonban, aki közben jól megtanulta, hogy hogyan kell a vidéki emberek nyelvén beszélni, a döntő percben Beulemans táborába viszi a többséget. Albert erre megkapja Suzannet.

Pongyolák, bluzok

mindenféle anyagokból a legszebb és legolcsóbban kaphatók

Förster József, Kelemen-utca 7.

Lengyel
bútorgyárral
szemben.

Bérlet páratlan ^{2/3}.

Csütörtökön, 1910. november 17-én este fél 8 órakor.

Amihez minden asszony ért.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: J. M. Barie. Fordította: Salgó Ernő.

S Z E R E P L Ő K :

Shand John, diák és vasuti hordár	Lugosy B.	Mr. Venables, minister	Pesti
Wylie Aick, bérlő	Barothy	Comtesse de la Briée	Baróthyiné
David)	Csiky	Lady Sybil Lazenby	Fodor Ella
James) a gyermekei	Virágháty	Graca	Szokol
Maggie)	Kende	Tamás	R Nagy Gy

Előadás után a Kossuth kávéházban mozgófénykép és zene.

Történik napjainkban. Az I. felvonás egy skót városkában a II. felvonás 6 évvel később a III. felvonás két évvel utóbb Shand londoni lakásán. E felvonás közepé a függöny egy pillanatra lemegy, mert a felvonás két része között néhány nap telik el, a IV. felvonás De Brierre grófnő falusi házában.

Első felvonás. Alick családjában betörőre lesnek. A betörő, akit megcsipnek, John Shand, szegény diák, aki hogy fenntartsa magát, nyáron vasuti hordár nem lévén pénze könyvekre, ide jár éjjel tanulni. A Wylie-család ajánlatot tesz neki, hogy kiképezik ha viszont leköti magát, hogy tanulmányai után elveszi Maggiet.

A darab szövege kapható ifj. Arvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u. 10.

Második felvonás. Glasgowban egy pártiroda céljaira bérelt borbélyüzletben. Maggie halálos izgalomban várja a választás eredményét. John megérkezik, mint megválasztott képviselő. Látogatók közül Sybil meghívja a képviselőt házukhoz, Maggie puhatolni kezdi John érzelmeit. Végre is eltépi John szerződését és visszaadja John szabadsát. John azomban eljegyzi Maggiet.

Arvay Sándor és Fia cukrász buffetje itt a színházban az I. emeleten.

Harmadik felvonás. Shand képviselő a kormányt fenyegeti. De tulajdonkép már leszerelő beszédét is odaadta Venablesnek elolvasás végett. Megrémül, mindent veszve lát, azonban Maggie visszacsalja a beszédet Venabbestől. Új jelenet. Johnt teljesen megszedítette Sybil szépsége és fiatalsága, bevallja neki szerelmét. John bevallja Maggie családjának hogy Sybilt szereti. Maggie védelmébe veszi Johnt és a szerelmes párral nyugodtan kezd tárgyalni a helyzetről.

Negyedik felvonás. A comtesse falusi lakában John hiába küzdök, tehetetlenül vergődik, amíg megérkezik Maggie, aki magával hozza a nagy beszéd első vázlatát, a maga módja szerint kidolgozva. John és Sybil kétségbeesett zavarban vannak, végül bevallják egymásnak, hogy nem valók egymáshoz. John most már látja, hogy Maggie volt az, aki őt a boldogulásban támogatta és érzi hogy nem élhet nélküle.

!! Szenzációs könyvujdonság !!

Dr. Domokos L.: A magyar imperializmus.

Ára 3 kor. Kapható ifj. Árva Sándor könyvk. Szeged, Kárász-u. 10.

Bérlet páros $\frac{1}{3}$,

Pénteken, 1910. november 18-án este fél 8 órakor.

A muzsikuslány.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta: Buchbinder Bernát. Zenéjét szerzette Jarno György. Fordította: Mérei Adolf.

S Z E R E P L Ő K:

Eszterházi herceg	Mezei A	Péter a herceg inasa . . .	Mihó
A hercegné, felesége . . .	Juhászné	Brigitta, özvegy	R Nagy A
A fiatal herceg	Lendvay M	Salamon, házalózsídó . . .	Pesti
Haydn József, szeneszerző	Nyáray	Francia kapitány	Balogh
Károly, unokaöcscse	Békefi L	Pálffy báróné	Ácsné
Elana Montebelli, táncosnő	Békefiné	Dething grófné	Rássó
Rézi, tehenesleány	Felhő	Káplár	Révész I

Udvari urak, gavallérok, katonák, testőrök, parasztok. Idő: a XVIII-ik század végén

Előadás után a Kossuth kávéházban mozgófénykép és zene.

Első felvonás. Haydn szülőfalujában öcscse a tanító, egy menekülő francia kémét rejtett el hajlékában. Ezt bosszúból feljelentette a korcsmárosné, mert a tanító nem akarta őt szeretni hanem Rézit, a tehenesleányt. Rézi magára vállalja az árulás bűnét, csakhogy a tanítót, a kit viszonszeret, megmenthesse. Azonban Haydn, aki időközben eljött falujába, hogy öcscsét meglátogassa, a leányt nem engedi bántalmazni, hanem magához veszi. A tanító katonának megy. Közben a faluba jön Eszterházy herceg, egy olasz táncosnővel, akit mint feleségét mutatja be.

A darab szövege kapható ifj. Arvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u. 10.

Második felvonás. A herceg kastélyában nagy készülődések vannak, mert a felséget várják. A herceg megérkezik a táncosnővel akire a hercegasszony nagyon féltékeny. A kis Rézitől megtudja, hogy a herceg a faluban csókolódzott is a táncosnővel, akit most már kiutasít a házából. A tehenesleánykát féltékenyen őrzi házában Haydn a hercegi karmester, mert nagyon megszerette. Később megérkezik a tanító mint diadalmas hős, aki megverte a nagy Napoleont Haydn örömmel szorítja keblére öcscsét kit még előbb kitagadott.

Arvay Sándor és Fia cukrász buffetja itt a színházban az I. emeleten.

Harmadik felvonás. Haydn megvallja Rézinek, hogy szereti, de az tudni se akar szerelméről, mert még mindig a tanító foglalja el szívét. Egy avult kottát ad át a karmesternek, ki abban saját kézvonásaira ismer. Amikor megtudja, hogy a leány a kottát édesanyjától kapta, gyermekére ismer benne. Most már örömmel adja leányát a tanítóhoz.

Arca szép és üde lesz, ha a világ legtökéletesebb
arcszépítő szerét a Barcsay-féle Kapható tégelye 1 kor-ért
ORGONA VIRÁG CRÉMET használja. **BARCSAY KÁROLY**
gyógyszertárában

□ — —

SZEGEDEN, Széchenyi-tér 12. szám.

— — □

Bérlet páratlan ^{2/3}.

Szombat, 1910. november 19. este fél 8 órakor.

A vándorlegény.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: West és Schnitzer. Fordította: Faragó Jenő.
Zenéjét szerzette: Eysler Ödön.

S Z E R E P L Ő K:

Fülöp herceg, egy rajnamel- léki hercegség fejedelme	Békefi L	Oculi, a vad leány . . .	Felhő Rózi
Lola hercegnő, a felesége	Nagy A	Csepü, komédiás . . .	Nagy D
Nikel, udvarmester . . .	Pesti	Libuska, a felesége . . .	Juhászné
Oleander kisasszony, ud- varhölgy	Szűcs I	Apró polgármester . . .	Pápai
Straubinger, vándorlegény	Nyáray	Reszkető, városi irnok . .	Kállai
		Kancsos, városi mindenes	Kiss
		Bonifác, katonaszökevény	Virágháty

A darab hangjegye kapható ifj. Arvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u 10.

Udvarhölgyek, udvaroncok, mesterlegények, polgárok, katonák, szolgák. — Idő: a XVIII. század.

Első felvonás. Straubinger, vándorlegény. Fülöp herceg székvárosához érkezik. Fáradtan álomra hajtja fejét és amíg alszik, Bonifác kilopja zsebéből igazoló írásait és azok segítségével elszegődik kertésznek a herceg udvarába. Miker Straubinger felébred kétségbeesve látja, hogy meglopták. Csepü, egy vándor-komédiás társulat igazgatója, felfedezi nála nagyatyjának írásait, melyeket a tolvaj véletlenül nála hagyott és ezek alapján kimaszkirozza Straubingert száztizennégyéves nagyatyjává, hogy mutogassa bódéjában Oculival, a vad leánynyal együtt. Straubinger rááll. A hazatérő Fülöp herceg, mint ezrede legöregebb katonájáért ezer tallér nyugdíjjal ajándékozza meg.

A darab hangjegye kapható ifj. Arvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u. 10.

Második felvonás. A herceg nagy szoknyavadász: a hercegnő jólismeri férjét és ezért azt a leányt, akire a herceg szemet vet, gyorsan férjhez ad. Így összehasonorálja Oculit Bonifáccal, az új kertészszel. Az esküvő, előtt Straubinger, a maga számára megkéri feleségül a leányt. Oculi megtudja, hogy Straubinger az ő gyermekkori szerelmese, és így kezét nyújtja a „száztizennégy éves veterán“-nak.

A darab hangjegye kapható ifj. Arvay Sándor könyvkeresk. Kárász-u. 10.

Harmadik felvonás. Fülöp herceg nem adja fel a csatát. A hercegnő azonban résen áll és kilesi férjét, amit szerelmi kalandra indul a vadászlakba. Itt megtudja a herceg, hogy Straubinger fiatal emher és hogy Oculi igazán szereti. Megszégyenülten tér vissza nejéhez és a jó lecke után bocsánatot kér.

Fonyó Soma

világítási vállalata Szeged, új Wagner palota. A városnak egyik kitűnően vezetett óriási raktárral rendelkező hiányt pótló speciális üzlete. Villamos- vagy légszuszvillágítási teljes berendezéseket szakszerűen készíti. Olcsó árak!!

KLEIN ADOLF

az alföld legnagyobb cserépkályha raktára

cementárú és műkögyáros

építési anyag kereskedés

S Z E G E D

Laudon-utca 21. Mérey-utca 6. sz.

Telefon 231.

— MAISON DES ROBES & CONFECTIONS —

Alapított 1890.

KÚP GYULA ÉS TÁRSA

Délmagyarország elősmert és legnagyobb
NŐI DIVATHÁZA SZEGED.

Menyasszonyi ruha-kelengye, alkalmi, visit
báli, utcai, utazó és sport-toilettek saját
 műtermeinkben készítettnek el.

ALLANDÓ ÓRIÁSI VÁLASZTÉK:

Kész kabátok, köpenyek, por- és gummiköpeny,
alkalmi és színházi felsőkben.

Kész szörme-árak: Szörme-kabátok, városi- és
utazó bundák. Collierek és karmantyukban.

Kész bluzok, Aljak, Juponok, Toll-boák, és
eredeti Párisi fűzők.

Szabott árak.

Külön Gyász-osztály.

EGUJABB SZINHÁZI SÁLAK, KEZTYŰK,
RIDIKÜLÖK, CSIPKÉK ÉS RUHADISZEK
GYÖNYÖRŰ
KIVITELBEN **SCHÖN JENŐNÉL KIGYÓ-UTCA 3.**

SZINHÁZI
B U F F E T
az I. emeleten.

HELVÁRAK:

Földszinti és elsőemeleti páholy	10 K — f	Másodem. erkélyszék a többi sorokban	1 K 20 f
Másodemeleti páholy	7 K — f	Harmadem. erkélyszék az első sorban	— K 50 f
Páholyzék a diszpáholyban	3 K — f	Harmadem. erkélyszék a többi sorokban	— K 40 f
Zsölyeszék	2 K 40 f	Karzati zártzék	— K 30 f
Elsőrendű kőrszék az első hat sorban	2 K — f	Földszinti vagy II. emeleti állóhely	— K 80 f
Másodrendű kőrszék a többi sorokban	1 K 60 f	Harmademeleti állóhely	— K 30 f
Elsőrendű földszinti zártzék az első sorban	1 K 40 f	Tanuló- és katonajegy a földszinti és	
Másod. földsz. zártzék a többi sorokban	1 K 20 f	másdemeleti állóhelyen	— K 60 f
Másodemeleti erkélyszék az első sorban	1 K 40 f	Karzati állóhely	— K 20 f

Jegypótdíjak 2—10 fillér.

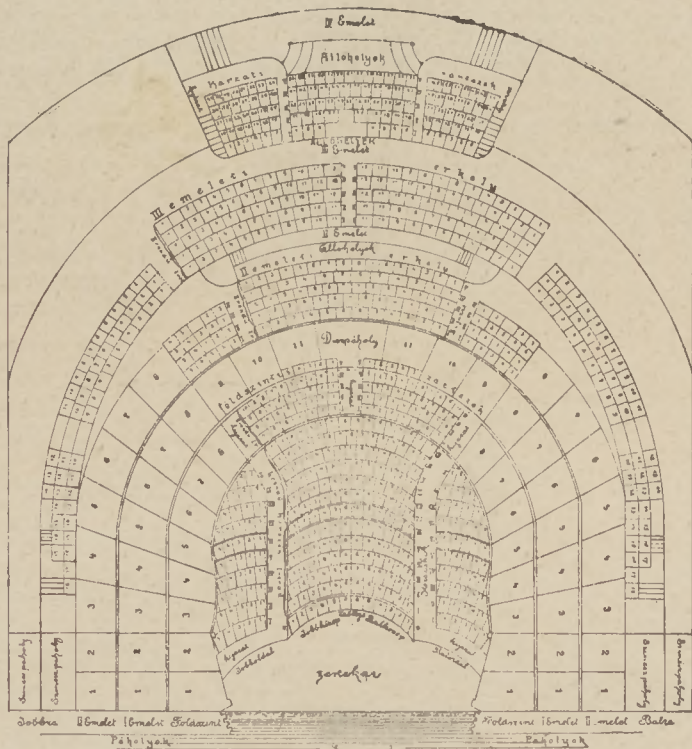
Ruhatárban minden egyes darabért 10 fillér fizetendő. Látszó 40 fillér használati díj mellett a jegyesedőknél kapható.

A színházi buffetben ÁRVAY SÁNDOR ÉS FIA cukrászata szolgálja ki a legfinomabb süteményeket, hűsítőket, likőröket, desszert borokat és saját gyártmányú, finom, országos híres bonbonjait.

Szeged városi színház
nézőterének leírása

Jegyek a földszinti székcsoporthoz az I. emeleti páholytól az első sorokig
a földszinti székcsoporthoz az állóhelyektől az első sorokig
színházban nem kaphatók